

Tradicijske igre na otvorenome za dobrobit djece

Mariana Norel, Gabriela Necula i Lenuța Enache

Autorice predstavljaju projekt, razvijen u vrtiću u Brașovu u Rumunjskoj, koji potiče djecu na igranje tradicijskih, narodnih igara na otvorenome.

Igra se oduvijek smatrala specifičnim načinom dječjeg samoizražavanja, kojim djeca iskazuju sreću i zadovoljstvo. U rumunjskim vrtićima posebna se pozornost pridaje igrama na otvorenome; većina je 'posuđena' iz narodne tradicije, sačuvana i prenesena djeci ne samo u obitelji, na neformalan način, već i formalno (u vrtićima i osnovnim školama). Vrtić br. 17 'Martiničă' u Brașovu kontinuirano promovira igre na otvorenome: odgajatelji su s koordinatoricom Lenuțom Enache, ravnateljicom vrtića, i Gabrielom Necula, pedagoškom inspektoricom za odgojno-obrazovne ustanove grada Brașova, razvili tematski projekt pod

nazivom 'De la lume adunate și-napoi la lume date' ('Skupljeno po svijetu i vraćeno svijetu'), koji nudi djeci tjedan užitka i zabave.

Cilj je održavati tradicijske vrijednosti i prenositi ih kroz razne aktivnosti predškolske djece, odgajatelja, stručnih suradnika i roditelja.

Projekt je nastao iz potrebe da se djeci ponudi ugodan način igre i boravka na otvorenome, istovremeno šaljući i jasnu edukativnu poruku: otvaranje prema rumunjskom folkloru koji je, sam po sebi, fenomen sinkretičke prirode. On kombinira prirodu, poetiku, melodiju, gestu, pokret, igru i narodne nošnje, kao strogu kolektivnu cjelinu. Svi su ovi elementi

Kruna je okrugla

Djevojčice formiraju široki krug. Jedna od njih, s povezom na očima, stane u sredinu kruga, gledajući prema ostalim djevojčicama, koje pjevaju: 'Kruna je okrugla, okrugao Mjesec, a lijepa je djevojka koju volim.'

Kad završe pjesmu, djevojčice posjedaju i pitaju djevojčicu, koja sjedi unutar kruga:

'Gdje ti sjediš?'

'Na kutiji.'

'Pošto mi je prodaš?'

'Za jednu djevojčicu.'

'Kako se zove?'

Djevojčica kaže ime jedne druge, iz kruga, koja tad umjesto nje ulazi u krug: igra započinje ispočetka.

neprocjenjivo blago koje definira jedan narod, čini ga jedinstvenim i besmrtnim, unatoč protjecanju vremena. Snaga ovog projekta leži u tome što smo izričaju narodne tradicije dali dodatnu vrijednost kroz primjenu različitih tipologija igara, popraćenih govorom ili stihom, otpjevanim ili recitiranim; uspavankom i brojalicom, zagonetkom i poskočicom. Svaka nova generacija predškolske djece lako ih i sa zadovoljstvom uči, pokazujući da tekstove i sami mogu mijenjati i dopunjavati, prilagođavajući ih današnjem, modernom svijetu. Ciljevi su ovog projekta, namijenjenog djeci u dobi od 5 do 7 godina, kao i njihovim roditeljima i odgajateljima, sljedeći:

- oživljavanje i promocija starih običaja i narodnih nošnji;
- stvaranje poštovanja prema rumunjskim običajima, nošnjama i folkloru;
- poučavanje cijelog spektra narodnih običaja kroz dječju igru na otvorenome;
- učenje djece komunikaciji s drugima i razvijanje komunikacijskih sposobnosti;
- stvaranje kod djece svijesti o zadovoljstvu zajedničke igre u grupi.

Igre djeci ne donose samo zadovoljstvo i zabavu: one im omogućuju da uspostave društvene veze, razvijaju materinji jezik, stalno povećavajući svoja znanja, fascinirani novim riječima i novim značenjima. Djeca iz ruralnih, ali i urbanih sredina, upoznaju se s ovim igrama: taj fenomen je veoma važan, jer odražava duhovno jedinstvo cijele Rumunjske.

Mariana Norel je vanredna profesorica na Transilvanskom sveučilištu u Braşovu u Rumunjskoj.

mariana_norel@unitbv.ro

Gabriela Necula je prosvjetna inspektorica za vrtiće u Odjelu za školstvo u Braşovu.

neculag@yahoo.com

Lenuța Enache je ravnateljica dječjeg vrtića br. 17 'Martinică' u Braşovu.

lenuta.enache@yahoo.com

Seljak je u polju

Djeca formiraju krug. Jedno dijete ulazi u krug i bira, jedno za drugim: 'ženu', 'bebu', 'dojilju', 'mačku', 'miša', 'sir' i 'bačvu', a zatim započinje igru:

'Seljak je u polju, seljak je u polju!

Oh! Zaboga! Seljak je u polju!

On ima ženu, ona ima ženu!

Oh! Zaboga! On ima ženu!

Žena ima bebu, žena ima bebu,

Oh! Zaboga! Žena ima bebu!

Beba ima dojilju, beba ima dojilju!

Oh! Zaboga! Beba ima dojilju!

Dojilja ima mačku, dojilja ima mačku!

Oh! Zaboga! Dojilja ima mačku!

Mačka lovi miševе, mačka lovi miševе!

Oh! Zaboga! Mačka lovi miševе!

A miševе jedu sir, miševе jedu sir!

Oh! Zaboga! Miševе jedu sir!

Sir je u bačvi, sir je u bačvi!

Oh! Zaboga! Sir je u bačvi!

Bačva je u smočnici, bačva je u smočnici!

Oh! Zaboga! Bačva je u smočnici!

Smočnica je zaključana, smočnica je zaključana!

Oh! Zaboga! Smočnica je zaključana!

Tata ima ključ, tata ima ključ!

Oh! Zaboga! Tata ima ključ!

